

"כתבתי ספר שאף אחד לא רוצה, אבל כל אחד צריך"

כך מגדיר אביחי (אבי) שמידט את ספרו "לפני האסון הבא" - מדריך פורץ דרך על פינוי, הישרדות והתמודדות עם אסונות שהפך מאז השבעה באוקטובר לרלוונטי מתמיד בראיון לרגל השקת הספר הוא מדבר על לקחי האסונות הגדולים ועל המסר החשוב ביותר: **אי אפשר להחזיר את שאבד**

מאת זוהר נוי

אביחי. "איך אמר פרדיננד פורשה יצרן מכוניות הספורט? 'אנחנו מייצרים מכוניות שאף אחד לא צריך, אבל כל אחד רוצה'. אני לעומת זאת כתבתי ספרים שאולי אף אחד לא רוצה, אבל כל אחד צריך".

אילו טיפים אתה יכול לתת לאנשים שרוצים להיות ערוכים לכל צרה שלא תבוא?

"להכין צוואה כדי למנוע סיבוכים משפטיים אפשריים בעתיד. לבעלי חשבון משותף - בני זוג למשל, לחתום בבנק על טופס 'אריכות חיים' כדי שחשבון הבנק לא ייחסם עם פטירתו חלילה אחד מבעליו, להכין רשימה של כל הנכסים הפיננסיים שלכם, פוליסות הביטוח, קופות הגמל, תשלומים והוראות קבע, מנויים, חשבונות בנקים וניירות ערך. להכין רשימה של כל שמות המשתמש והסיסמאות לפעילות באתרי אינטרנט, חשבונות בנק, טלפון, רשתות חברתיות וכדומה. לגבות את כל המסמכים, התמונות וקטעי הווידאו האישיים והמשפחתיים ולשמור אותם באתרי ענן. להכין רשימה מעודכנת של כל קרובי המשפחה והמכרים, לתעד כל מה שניתן ובמיוחד את היסטוריית המשפחה. להכין ערכות למילוט מהבית וערכות לשהייה כפויה בבית".

למרות העיסוק באסונות מבקש אבי שמידט להעביר מסר אופטימי: "הכנה מוקדמת לא רק מצילה חיים, אלא גם מאפשרת לאנשים לחזור לשגרה יותר מהר ועם פחות נזקים רגשיים וחומריים. אני מאמין שכל אחד יכול להיערך מונעת טעויות כלכליות ואחרות ברגעים הרגשיים והקשים ביותר בחיים בהם הפחד, הבלבול, חוסר האונים והרגשות גוברים על ההיגיון ועל כל עניין מעשי אחר".

מה מטרת הספר ומה הייחודיות שלו?

"מטרת הספר לעזור בארגון ההתנהלות האדמיניסטרטיבית והכלכלית הנכונה של כל אדם בהווה - הרבה לפני התרחשות אסון, בעת התרחשות אסון ואחריו. בספר יש הצעות מעשיות לכל צורכי ההתארגנות לקראת כל סוג של אסון אפשרי. ארגון נכון למפרע מונע הרבה טרדות ועגמות נפש מייד ובעתיד. כן חוסכת ההתנהלות הנכונה וההכרחית כסף רב ובעיקר מונעת טעויות כלכליות ואחרות ברגעים הרגשיים והקשים ביותר בחיים בהם הפחד, הבלבול, חוסר האונים והרגשות גוברים על ההיגיון ועל כל עניין מעשי אחר".

למי אתה חושב שמועד הספר?

"הספר מתאים לכל אדם בוגר, גבר או אישה ובכל גיל. מכאן המסקנה המתבקשת: אף פעם לא מוקדם מדי להתכונן לאסון ולפעול לקראתו".

מה כולל הספר?

"הספר כולל את כל ההכנות והצעדים שיש לנקוט מראש לפני התרחשות אסון כולל הכנות משפטיות וארגוניות. תלמדו איך להתכונן מבחינת התנהלות כללית ופיננסית, מה ההבדלים בין סוגי הביטוחים ומהם הביטוחים שמתאימים לכם, ביטוח לכל אסון אפשרי שתצאו להיות מוכנים אליו. תלמדו גם למה לצפות במהלך אסון, איך להתכונן לעת חירום, איך להכין ערכות חירום לצרכי מילוט ולמקרה בו תמצאו את עצמכם בצורים בבית, מה כוללות ערכות החירום ואיך להתאים אותן לפינוי בהתראה ארוכה, קצרה או מייד. חלק חשוב בספר עוסק בהכנות שנדרשות לפינוי ילדים, זקנים, חולים ומוגבלים פיזית, רפואית, נפשית ושכלית. החלק הארגוני בספר כולל סדרת טפסים שאת חלקם עליכם למלא כדי להקל על עצמכם ועל יקיריכם בהתנהלות היום יומית מייד וגם בעתיד - לפני הפינוי, בעת הפינוי ואחריו".

אביחי שמידט הזדמן לארצות רבות בעולם. בילדותו התלווה לנסיעותיו של אביו שהיה איש עסקים ובהמשך התגורר ועבד במדינות שונות. גם במסגרת עבודתו בערוץ הראשון החתים לא מעט חותמות בדרוכו, דבר שגרם לו להעמיק במחקר על מה שנעשה בעולם במקרי חירום. "מגיל צעיר אני דובר חמש שפות ואני מתעניין במה שקורה במדינות בהן אני מבקר ובוודאי באלה בהן אני מתגורר".

"לפני האסון הבא" הוא ספרו התשיעי של אביחי שמידט. ספריו הקודמים "סוכן עיוור" - מותחן פעולה פוליטי וספר הארגון "אל תעזו למות לא מוכנים" - מדריך התארגנות לחיים תורגמו לאנגלית ודורגו במקום הראשון ברשימת רבי המכר באתר הספרים העולמי "אמזון". מותחנים נוספים "צופן בסיסי" - מותחן פילוסופי מדעי ו"האיום האחרון" - מותחן פעולה מדיני וארבעת ספרי הסיפורים הקצרים שכתב "הכול סיפורים", "הכול כלול", "סיפור, סיפור" ו"66 סיפורים מכביש 66" זכו לביקורות נלהבות בכל אמצעי התקשורת.

"ספריי ההדרכה שלי הם המתנה החשובה ביותר שתוכלו לתת לאדם יקר לכם, למרות שברור לי שמעטים בלבד היו מעדיפים מתנה כזאת", אומר

בעולם שנכתב לכל אחד ממיליארדי בני האדם שחיים כיום על פני כדור הארץ שנתון היום בעידן התחממות עולמית לתהפוכות אפשריות בכל רגע נתון. למתגוררים באזורים מועדים לפורענות של אסונות טבע ואסונות מידי אדם חשוב הספר שבעתיים.

"אנשים, שהם או מי מבני משפחותיהם, קרוביהם, חבריהם ומכריהם נאלצו אי פעם להתפנות מייד מביתם ולהשאיר הכול מאחור, לא ישכחו לעולם את ההתנסות הזאת. זוהי טראומה לכל החיים", אומר אביחי שמידט (75), אב לשלושה ילדים שעבד רוב חייו כטכנאי קול ותקשורת בטלוויזיה הישראלית, הערוץ הראשון. "אם לניצולי קרב יש לנו מושג ידוע בשם 'הלם קרב', אז לאנשים האלה המצאתי את המושג 'הלם הפינוי', ובשבילם כתבתי את הספר הזה".

מהיכן שאבת את ההשראה להכנת הספר. האם היה משהו שהניע אותך לנושא?

"ב-13 באוגוסט 2002 נחשפתי להצפת העיר פראג בצ'כיה שנגרמה בעקבות גשמים עזים. 50 אלף בני אדם נאלצו להתפנות מבתיים. זכור לי היטב ראיון שנערך בטלוויזיה עם אחת המפונות שמיררה בבכי ואמרה: 'הכול הלך - כלי הבית, הרהיטים, הבגדים, הכול'. העיתונאי שאל אותה על מה היא מצטערת במיוחד והיא אמרה: 'על המסמכים האישיים ותמונות המשפחה - דברים בעלי ערך סנטימנטלי, הזיכרונות - לא נשאר כלום. אי אפשר להחזיר את שאבד'. לבי נחמץ ובאותו רגע תהיתי אם אי אפשר היה להתכונן לאסון כזה שהתרחש שוב בפראג ובעצם קרה לא פעם בעיה. אז נבט בי לראשונה הרעיון לכתוב מדריך שיכין את האנשים לפינוי ויזכיר אותם כיצד לנהוג בעת אסון באופן כללי ובמיוחד אסון כזה שדרש נטישה מייד. ב-2005 פגעה סופת ההוריקן 'קתרינה' בעיר ניו-ארלנס במדינת לואיזיאנה. על התקרבות הסופה ידעו כבר יומיים קודם לכן. בסופה נספו 1,836 איש שלא הצליחו להתפנות. תהיתי שוב איך קרה שמיליון בני אדם לא היו מוכנים לאסון שציפו לו".

יש לך נגיעה לאירועים האלה? חווית אותם מקרוב?

"חלק מבני משפחתי מתגוררים במדינת אוקלהומה בארצות הברית בה מתרחשות סופות טורנדו לאורך עשרות שנים ולחלקן נחשפתי באופן אישי. אני יכול לומר שזה ממש מפחיד. באחד הימים נסעתי לעיר טולסה באוקלהומה והתכוונתי לערוך קניות בקניון בדרך, ואז אמר לי מישוה: 'איך יותר קניון. הוא הלך באסון הטבע לפני שנה'. הייתי בהלם. זה היה קניון בעל 400 חנויות. עד שאתה לא רואה את זה בעיניים קשה להבין את עוצמת האסון. לנו זה נשמע מוזר, אבל במקומות האלה זה טבעי לגמרי שרחובות נמחקים באסונות ושקניונים נעלמים. אנשים שם חיים על חבית אבק שריפה".

אסונות נחלקים לשני סוגים: אסונות טבע ואסונות שנגרמים בידי אדם. 6,800 אסונות טבע בממוצע מתרחשים בעולם מידי שנה מהם נפגעים 27- מיליון בני אדם. רבים נאלצים להתפנות מבתיים וממקומותיהם ועל פי הסטטיסטיקה כמחצית מהם לא ישובו לשם לעולם. אחד האסונות הגדולים שנצברו בתודעה של האנושות היה האסון בצ'רנוביל בו פונו 300 אלף איש מבתיים בעקבות דליפה מכור גרעיני. "ביפן יש טיול לתיירים בו מלבישים אנשים במסכות ובסרבליים מוגנים מפני קרינה גרעינית ולוקחים אותם לראות מקומות בהם אנשים אכלו צהריים וברגע אחד עזבו ולא יכלו לחזור בגלל הנשורת הגרעינית. יש לי בת שגרה בלוס אנג'לס. לפני שלוש שנים פרצה שם שריפה בעקבותיה פונו אנשים מייד מבתיים. היא לקחה את כל מה שהיה לה, נכנסה לאוטו וברחה משם. ברגע אחד, בלי הכנה מוקדמת".

אתה מדבר על אסונות בעולם, אבל מה הרלוונטיות של הספר שלך למה שקורה במדינת ישראל?

"גם כאן יש אסונות שגורמים לאנשים להתפנות מבתיים. בעקבות המלחמה האחרונה נאלצו 150 אלף איש להתפנות מבתיים. אני גר בירושלים

מאז השבעה באוקטובר נראה שגם האנשים שהיו בטוחים בשגרה שלהם מתייחסים כיום בספק למציאות, לבית שראו בו מבצר ואולי יותר מתמיד הם ערוכים נפשית לאפשרות שברגע אחד ייאלצו להשאיר את כל מה שהכירו מאחור. השאלה הגדולה היא: יש להם את הידע איך עושים את זה נכון? בדיוק לשם כך כתב אביחי (אבי) שמידט את ספרו "לפני האסון הבא: מדריך לפינוי, הישרדות והתמודדות עם אסונות" שראה אור בהוצאת אוריון.

אביחי שמידט (צילום באדיבות המצלום)

"אנחנו חיים בעולם בו הבלתי צפוי הוא חלק בלתי נפרד מהמציאות", אומר אביחי. "אסונות לא מתרחשים רק בסיפורים בעיתון - הם פוגעים באנשים ממש כמונו לעיתים באמצע היום יום השגרתי. השאלה היא לא אם יקרה אסון, אלא איך נתמודד איתו לכשיגיע. הכוונה לאירוע מתגלגל שיכול לשנות את כל מהלך חייו. הכנה נכונה עשויה לצמצם את הנזק, לאפשר תפקוד ברגעים קריטיים ולהשאיר מקום להתאוששות".

הספר לפני האסון הבא" מחולק לשלושה חלקים: הרעיוני, המעשי והארגוני. בחלק הרעיוני הסבר על הרעיונות המנחים שיקלו עליכם להבין את חשיבות הצורך שלכם להתייחס לעניינים השונים שבספר. בחלק המעשי הסבר לאיך לפעול, מה להכין ואיך, למה להתכונן ומדוע. בחלק הארגוני סדרת טפסים שאת חלקם עליכם למלא כדי להקל על עצמכם ועל יקיריכם בהתנהלות היום יומית מייד וגם בעתיד - לפני הפינוי, בעת הפינוי ואחריו.

אפשר להשתמש בספר בדרכים שונות: בספר מידע בתחומים רבים שנוגעים לארגון העניינים הרלוונטיים בכל התחומים שנוגעים לנטישה ולפינוי ולהתנהלות בחייו של אדם: התנהלות ארגונית, פיננסית, היבטי ביטוח, ייפוי כוח, צוואות וירושות וכדומה. הספר מאורגן כך שתוכלו למצוא בקלות נושאים רבים ושונים שעשויים לעניין אתכם, נושאים שאולי פחות יעניינו אתכם ונושאים חשובים שאולי גם לא חשבתם עליהם. לא חייבים להתחיל לקרוא בספר מההתחלה. אפשר לבדוק את תוכן העניינים ולהתחיל לקרוא בנושא שמעניין או שחשוב ביותר באותו הרגע. אחר כך אפשר לעבור לנושאים אחרים. מובן שלא חובה להשתמש בכל העצות שבספר שחלקן אולי אפילו מיותרות לחלק מהקוראים, אולם מומלץ לקרוא את הספר כולו, לפחות כדי להיות מודעים לנושאים השונים. המלצתי היא כי תקראו בספר מראשיתו. כך סביר להניח שתקבלו תמונה נרחבת, בהירה, ברורה, מסודרת ומועילה הרבה יותר.

חלקו האחרון של הספר כולל 95 טפסים למילוי. הטפסים פשוטים וקלים להבנה ומילויים לא יגזלו הרבה מזמנכם (מרביתם לא יותר ממספר דקות). בראשם של טפסים מסוימים מוצגת רשימת מסמכים ותעודות שיש להכין לצורך מילוי הטופס.

הספר הוא למעשה מדריך פורץ דרך מסוגו

אביחי שמידט

לפני האסון הבא

מדריך לפינוי, הישרדות והתמודדות עם אסונות

הספר שיכול להציל את חייכם

המדריך
"לפני האסון הבא - מדריך לפינוי, הישרדות והתמודדות עם אסונות"
זמין בחנויות הספרים המקוונות,
ובאתר הסופר avichaischmidt.com